

วิกฤตการเมืองในอียิปต์...ระยะสั้นยังไม่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทย

▶ สถานการณ์ความรุนแรงทางการเมืองในอียิปต์ที่เริ่มปะทุขึ้นหลังจากผู้บัญชาการกองทัพอียิปต์ก่อรัฐประหารยึดอำนาจประธานาธิบดี Mohamed Morsi เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2556 และแต่งตั้งให้นาย Adly Mansour ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ขึ้นดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีรักษาการ ขณะที่ดีตประธานาธิบดี Morsi ถูกกองทัพควบคุมตัวไว้ จนเป็นเหตุให้กลุ่ม Muslim Brotherhood ซึ่งเป็นกลุ่มผู้สนับสนุนอดีตประธานาธิบดี Morsi นัดชุมนุมประท้วงครั้งใหญ่เพื่อต่อต้านการก่อรัฐประหารดังกล่าว ส่งผลให้สถานการณ์ทางการเมืองในอียิปต์ตึงเครียดขึ้นต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ในอียิปต์เข้าสู่ภาวะวิกฤตหลังกองทัพตัดสินใจใช้กำลังเข้ากวาดล้างการปักหลักชุมนุมประท้วงของกลุ่มผู้สนับสนุนอดีตประธานาธิบดี Morsi ในวันที่ 14 สิงหาคม 2556 จนเกิดการปะทะกันนองเลือด ส่งผลให้รัฐบาลรักษาการต้องประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในกรุงไคโร เมืองหลวงของอียิปต์ และอีก 11 จังหวัด เป็นเวลา 1 เดือน เพื่อยับยั้งสถานการณ์รุนแรงที่อาจลุกลามบานปลาย ซึ่งจนถึงปัจจุบันยังไม่มีทีท่าว่าจะยุติ ขณะที่จำนวนผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์ดังกล่าวพุ่งสูงเกือบ 1,000 ราย นับเป็นเหตุนองเลือดครั้งรุนแรงที่สุดตั้งแต่ระบอบกษัตริย์อียิปต์ถูกโค่นล้มในปี 2495 ขณะที่รัฐบาลรักษาการยังมีคำสั่งให้เร่งกวาดล้างกลุ่มผู้สนับสนุนอดีตประธานาธิบดี Morsi อย่างต่อเนื่อง ท่ามกลางการประณามจากนานาชาติที่ไม่เห็นด้วยกับการใช้ความรุนแรงสลายการชุมนุมจนนำไปสู่เหตุการณ์ที่เข้าขั้นวิกฤตดังกล่าว

สถานการณ์ความไม่สงบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของอียิปต์

เศรษฐกิจโดยรวมของอียิปต์หดตัว : สถานการณ์ความรุนแรงในอียิปต์ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจที่สอดคล้องต่อเนื่องนับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในปี 2554 โดย EIU คาดการณ์เศรษฐกิจอียิปต์มีแนวโน้มชะลอการขยายตัวลงจาก 2.2% ในปี 2555 เหลือ 2.0% ในปี 2556 อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาถึงผลกระทบของสถานการณ์ที่เข้าขั้นวิกฤตอยู่ในขณะนี้ มีความเป็นไปได้ที่เศรษฐกิจอียิปต์จะอ่อนแอลงมากกว่าที่คาดการณ์ ประกอบกับทุนสำรองระหว่างประเทศที่ลดลงจาก 36 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในเดือนธันวาคม 2553 (เทียบเท่า Import Cover 8.6 เดือน) เหลือ 14.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในเดือนมิถุนายน 2556 ก่อนเพิ่มขึ้นเป็น 18.8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในเดือนกรกฎาคม 2556 (ส่วนหนึ่งมาจากเงินช่วยเหลือที่กลุ่มประเทศอ่าวเปอร์เซียให้แก่รัฐบาลรักษาการอียิปต์หลังกองทัพก่อรัฐประหารยึดอำนาจเพื่อยับยั้งผลกระทบจากปัญหาความไม่สงบในประเทศ) อย่างไรก็ตาม นักวิเคราะห์มองว่าทุนสำรองระหว่างประเทศที่ลดลงเกือบครึ่งหนึ่งจากปี 2554 สันคลอนสถานของอียิปต์ ประกอบกับความช่วยเหลือด้านการเงินจากกลุ่มประเทศอ่าวเปอร์เซียเป็นความช่วยเหลือในระยะสั้น ซึ่งจะไม่สามารถบรรเทาผลกระทบดังกล่าวได้อย่างยั่งยืน ขณะเดียวกันบรรดาประเทศมหาอำนาจโดยเฉพาะสหรัฐฯ และสหภาพยุโรป (European Union : EU) ซึ่งเป็นประเทศผู้บริจาครายใหญ่ เริ่มพิจารณารงับการให้เงินช่วยเหลือแก่อียิปต์ ทำให้มีความเป็นไปได้ว่าอียิปต์อาจต้องเผชิญวิกฤตดุลการชำระเงินในระยะถัดไป ซึ่งจะทำให้อียิปต์ประสบปัญหาในการนำเข้าสินค้าโดยเฉพาะสินค้านำเข้าหลักอย่างอาหารและน้ำมันสำเร็จรูป

- ▶ **ผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลก**
 - **ราคาน้ำมันในตลาดโลกผันผวนในทิศทางขาขึ้น** สถานการณ์ความไม่สงบในอียิปต์ในช่วง 2 สัปดาห์ที่ผ่านมาเป็นปัจจัยกดดันให้ราคาน้ำมันในตลาดโลกผันผวนในทิศทางขาขึ้น แม้ว่าอียิปต์ไม่ได้เป็นประเทศผู้ส่งออกน้ำมันรายใหญ่ แต่มีความกังวลว่าสถานการณ์ดังกล่าวอาจลุกลามสู่ประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งอาจกระทบต่อเส้นทางเดินเรือในคลองสุเอซ ซึ่งเป็นเส้นทางขนส่งน้ำมันดิบ (ขนส่งน้ำมันดิบราว 4.5% ของทั้งหมด) ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2556 ราคาน้ำมันดิบ US Light Sweet Crude ปรับลดลง 2.14 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล มาอยู่ที่ 104.96 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ขณะที่ราคาน้ำมันดิบ Brent ปรับเพิ่มขึ้น 0.25 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล มาอยู่ที่ 110.15 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล นักวิเคราะห์มองว่าสถานการณ์ในอียิปต์อาจส่งผลกระทบต่อราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกในระยะสั้น แต่หากคลองสุเอซถูกปิดลง และสถานการณ์ดังกล่าวลุกลามเป็นสงครามกลางเมืองจะส่งผลให้ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกมีแนวโน้มปรับสูงขึ้นได้
 - **สถานการณ์ยังจำกัดอยู่ในอียิปต์** ปัจจุบันสถานการณ์ความไม่สงบในอียิปต์ยังไม่มีทีท่าว่าจะลุกลามสู่ประเทศอื่นๆ เหมือนเหตุการณ์ Arab Spring ที่เกิดขึ้นในปี 2554 จนส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกเป็นวงกว้าง อย่างไรก็ตาม มีประเด็นที่ต้องจับตามองอย่างใกล้ชิด ซึ่งอาจจุดประกายให้เกิดความขัดแย้งระหว่างประเทศตามมา กล่าวคือ ชาอูดีอาระเบียเป็นประเทศหนึ่งที่เกรงว่าความนิยมเคร่งจาริตของกลุ่ม Muslim Brotherhood ในอียิปต์จะแผ่ขยายเข้าสู่กลุ่มประเทศอ่าวเปอร์เซียที่ยังปกครองด้วยระบอบกษัตริย์ จึงเข้ามามีส่วนร่วมต่อต้านสหกรณ์ได้จากกรณีที่รัฐบาลชาอูดีอาระเบียประกาศให้เงินสนับสนุนรัฐบาลรักษาการอียิปต์ทันทีที่กองทัพโค่นอำนาจของอดีตนายกรัฐมนตรี Morsi ซึ่งเป็นผู้นำสายอิสลามิสต์เคร่งจาริต
- ▶ **ผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย**
 - **ด้านการส่งออก** อียิปต์เป็นตลาดส่งออกอันดับที่ 35 ของไทย ในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2556 การส่งออกของไทยไปอียิปต์มีมูลค่า 458.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลง 2.7% จากช่วงเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นส่งผลให้ผู้นำเข้าอียิปต์ชะลอการนำเข้าสินค้าจากทั่วโลก รวมทั้งไทย แต่ปัจจุบันการค้าระหว่างไทยกับอียิปต์ยังมีมูลค่าไม่สูงนัก ผลกระทบจึงมีไม่มาก อย่างไรก็ตาม ผู้ส่งออกไทยควรติดตามสถานการณ์ดังกล่าวเพื่อเตรียมรับมือกับผลกระทบที่รุนแรงขึ้นหากสถานการณ์ดังกล่าวลุกลามบานปลาย
 - **ด้านการลงทุน** แม้ว่าอียิปต์เป็นประเทศที่มีศักยภาพด้านการลงทุน แต่จากสถานการณ์ความไม่สงบทางการเมืองตั้งแต่ปี 2554 ทำให้มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอียิปต์ลดลงมาก เนื่องจากนักลงทุนขาดความเชื่อมั่นด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเมือง สอดคล้องกับการลงทุนของไทยในอียิปต์ที่ลดลงเป็นลำดับ โดยนักลงทุนไทยถอนเงินลงทุนจากอียิปต์กลับประเทศเพิ่มขึ้นจาก 48.63 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2554 เป็น 51.32 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2555 และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นอีกหากสถานการณ์ดังกล่าวยังไม่กลับสู่ภาวะปกติ

ประเด็นที่ควรจับตามอง

ท่ามกลางสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่อยู่ในภาวะไม่ปกติเช่นปัจจุบัน EXIM Bank จะให้การสนับสนุนและช่วยเหลือลูกค้าอย่างเต็มที่ ส่วนหนึ่งโดยการบอกเล่าความเคลื่อนไหวต่างๆ ทางเศรษฐกิจและการเงินในตลาดโลกให้ท่านผู้ประกอบการได้รับทราบเป็นระยะผ่านทาง Advisory Notes ทั้งนี้ หากท่านต้องการคำแนะนำทางธุรกิจ โปรดติดต่อเจ้าหน้าที่การตลาดของ EXIM Bank ที่ดูแลท่านอยู่